

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY
2013. február 16.**VIII. OSZTÁLY****A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra****I. 30 pont****Olvasd el figyelmesen az alábbi verseket, majd oldd meg a feladatot!****KÁNYÁDI SÁNDOR: VÉN JUH AZ ŐSZ**

Vén juh az ősz, kolompja egyre halkabb,
gyapja gubancos gizgazzal tele,
mételyes szemmel baktat
a hegyről lefele.

Hátába keni vérét az égalja;
és már senki se tudja, hogy
a sáros holdat hozza-e két kajla
szarva közt vagy a vizenyős napot.

RADNÓTI MIKLÓS: OKTÓBER

Hűvös arany szél lobog,
leülnek a vándorok.
Kamra mélyén egér rág,
aranylik fenn a faág.
Minden aranysárga itt,
csapzott sárga zászlait
eldobni még nem meri,
hát lengeti a tengeri.

Hasonlítsd össze a két verset 25-30 sor erejéig!**Értelmezésedben vedd figyelembe az alábbi szempontokat:**

- a vers témája
- a leírás elemei
- vershangulat
- szóképek és retorikai alakzatok értelmezése!

II. 30 pont**Írd meg a történetet a tettes nézőpontjából!**

Anyámnak potyogtak a könnyei. Naná, hiszen azzal a szöveggel kezdődött a szülői értekezlet, hogy „kiraboltam” egy osztálytársamat.

– Felháborító, amit a Nógrádi gyerek művel! – hadonászott magából kikelve egy marcona külsejű apuka. – Legutóbb is fogta magát, és megette a kislányom ebédjét. Egyszerűen bezabálta a csirkecomb, ami Fatimának járt volna.

– Micsoda egy csapás az ilyen kölyök! – sápítoztak a szülők.

– Micsoda szerencsétlenség!

Anyám szegény majd elsüllyedt szégyenében.

Szót kért az az asszony is, aki minduntalan hibát keresett bennem, ezúttal pedig egyenesen börtönbe csukatott volna, csak mert úgy hallotta, elloptam a lánya radírját.

(Nógrádi Gábor & Gergely: *A bölcs gyerek könyve* - részlet)

III. 20 pont**1. Aszparanta. A megadott mondatokat úgy fogalmazd át, hogy minden szóban csak az a magánhangzó forduljon elő!**

Pl. A kislány nem menne el. – Anna maradna.

10 pont

- a) A fiú nevet.
- b) Egy öreg néni lohol.
- c) A kandúr az árokban lépked.
- d) A kislány nem zajong.
- e) Az apám apjának fejfédője beesett az asztal alá.

2. Egyes szavak, szókapcsolatok mást jelentenek (összetett szóként) egybeírva és megint mást különírva. E jelentésbeli különbséget érzékeltetik az alábbi szószerkezetek, ill. szóösszetételek:

- a) földön futó – földönfutó
- b) alá való – alávaló
- c) szemre való - szemrevaló
- d) kézen fekvő - kézenfekvő
- e) enni való - ennivaló

Keresd ki a fenti felsorolásból az alábbi szavak szinonimáit, majd írd le a kapott párokat!

Pl. gyalogjáró – járda

aljas, étel, hontalan, nyilvánvaló, takaros;

10 pont

Helyesírás: 10 pont

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont